

„În Maieru, am trăit cele mai frumoase și mai fericite zile ale vieții mele“

Livu Rebreanu

CUIBUL VISURILOR

Director fondator: SEVER URSA

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CONSILIUL LOCAL MAIERU

ANUL XXVIII Nr. 1 (160) *** IANUARIE 2025 *** 8 PAGINI ***

Eveniment

Profesoara Paraschiva Borș a primit titlul de Cetățean de Onoare al județului Bistrița-Năsăud

Anul trecut (2024), în preajma Crăciunului, profesoarei de excepție și adevărat reper pentru tână generație, Paraschiva Borș, soția primarului nostru Vasile Borș, i s-a conferit Titlul de Cetățean de Onoare al județului Bistrița-Năsăud în semn de respect și prețuire pentru dăruirea, munca și realizările remarcabile în domeniul sportului românesc; precizăm că Laudatio a fost făcut de profesorul Sorin Costin de la C. S. M. Bistrița.

Absolventă a Universității „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Educație Fizică și Sport din Cluj-Napoca, în anul 2005 a devenit profesoară la Liceul de Arte „Corneliu Baba” din Bistrița, unde predă și astăzi. De-a lungul carierei, a participat, în calitate de profesor coordonator, cu elevii la fazele județene ale concursurilor școlare la majoritatea ramurilor sportive sau la Olimpiada Națională a sportului școlar la: șah, atletism-cros și tetratlon. Dintotdeauna, obiectivele principale ale d-nei profesoare au fost promovarea sportului și a educației fizice, a unei vieți sănătoase, a disciplinei și perseverenței pentru performanță, dar și implicarea constantă în organizarea de evenimente și competiții sportive la nivel local și județean ca: Memorialul „Maria Cioncan” (17 ediții), etape județene ale Olimpiadei Naționale a Sportului Școlar la șah, Cupa Lion la șah etc.

În ceea ce privește performanța sportivă, profesoara Paraschiva Borș este deținătoarea a numeroase titluri naționale și internaționale. Astăzi, se bucură de recunoașterea la nivel european și mondial, la diverse curse de alergare (probe de pistă, șosea, cros, alergare montană pe distanță lungă și scurtă), palmares încununat de obținerea titlului de Campioană Mondială la alergare montană, în Spania, în septembrie 2024. Adăugăm și câteva rezultate obținute la numeroase competiții internaționale:

la campionatele balcanice locul I la 5000 m și locul I la 10 000 m (2022), locul II la 5000 m și locul I la 10 000 m (2023), locul II la 3000 m și locul I la 5000 m (2024); la campionatele

Doamna PARASCHIVA BORȘ, distinsă cu titlul de Cetățean de Onoare al județului Bistrița-Năsăud (decembrie 2024)

europene: locul II la 5000 m și locul III la semimaraton echipă (2022), locul III la 8 km cros echipă (2023), locul II la 8 km cros echipă și locul II la 42 km maraton echipă (2024); la campionatele mondiale: locul III la 8 km cros echipă (2023), locul II la 42 km maraton echipă (2024), locul I la alergare montană scurtă și lungă, distanță 34 km individual și locul II la alergare montană scurtă și lungă, distanța 34 km echipă (2024). Pe plan național, este multiplă campioană la categoria de vârstă în probele: cros – 5000 m, 10 000 m, semimaraton, alergare montană, deținând 5 recorduri naționale.

În toate colțurile lumii, unde a participat la diverse competiții naționale și internaționale, d-na profesoară a purtat cu mândrie tricolorul românesc, reprezentând cu onoare județul Bistrița-Năsăud și, firește, comuna Maieru, „Cuibul visurilor” tuturor locuitorilor săi.

Pentru tot ceea ce a realizat până acum, consider că d-na Paraschiva Borș merită, cu prisosință, să primească și Titlul de Cetățean de Onoare al comunei noastre.

Icu CRĂCIUN

Domnul VASILE BORȘ, primarul comunei Maieru, alături de doamna PARASCHIVA BORȘ, soția dumnealui (decembrie 2024)

Campanie/expoziție

Obiecte vechi pentru generații noi

Încep să număr: 1, 2, 3... Parcă ar fi zilele lunii ianuarie ale noului an în care am intrat și care trec și ele una după alta... Dar nu-mi dă 31, câte zile ar avea prima lună, ci 11, așa că ies din amfiteatru și continui în prima sală, unde se află obiectele cele mai vechi: 12, 13 și tot număr... apoi fac un calcul: $11 + 7 = 18$ ... Doar atât... Dar cum să fie doar atâtea, când erau sute și sute și le-am văzut astă-toamnă pe toate și le-am numărat chiar eu din primăvară!? E bine și-atât, mă gândesc, apoi mă așez pe un scaun și le privesc. Ce frumoase sunt! Se uită la mine de parcă fiecare ar vrea să-mi spună nu doar povestea lor, dar mai ales a străbunilor lor; de fapt, doar a unui străbun sau a unei străbune... nici eu nu știu. Le privesc și eu molcom cum se uită la mine și stau așa înșirate de parcă ar vrea să le spun ceva. Poate, fiind așa de mici, le-o fi somn, mă gândesc, așa că le-aș spune o poveste, o poveste de demult, de aproape 70 de ani, pe care am aflat-o și eu în urmă cu vreo 5 ani. O poveste a „străbunei” lor, amestecată pe alocuri cu frânturi din viață...

Obiecte vechi pentru generații noi
Muzeul „Cuibul visurilor” Maieru (decembrie 2024)

Parcă ar fi fost așa... Un OM înțelept le-a spus ucenicilor lui tineri că vor construi un fel de templu, cum nu a mai fost niciodată în aceste locuri, un templu dedicat străbunilor care au locuit sau celor care au poposit aici și vremurilor frumoase care au fost odată. Minunat lucru, s-au gândit ucenicii... Prin sudoarea și sacrificiul tuturor s-a construit și frumosul templu în care fiecare dintre ucenici a fost rugat să aducă ceea ce putea în amintirea vremurilor de demult. Unii au adus oale și blide, alții mese și scaune, alții bani și cărțuții vechi, alții cingeaș și draperii, alții fel de fel de obiecte dintre cele mai vechi. Și templul era din ce în ce mai împodobit, se gândiră toți... Dar parcă mai trebuia ceva... S-a uitat înțeleptul și a văzut că unul dintre ucenici lipsește și s-au hotărât

(continuare în pag. 2)

Viorel-Daniel PARTENE

Campanie/expoziție**Obiecte vechi pentru generații noi***(continuare din pag. 1)*

cu toții să-l aștepte. Au tot privit în zare și într-un final a apărut și ucenicul, de fapt, o ucenică... Și într-o trăistuță aducea ceva. Nimeni nu știa ce este. Doar înțeleptul, care a luat-o și a așezat-o la loc de cinste între celelalte obiecte de preț, știa ce e...

Încerc să închei povestea, gândindu-mă că cele 18 au adormit. Dar nu-i așa; ele continuă să se uite mai curioase la mine, parcă întrebându-mă ce-ar fi adus acea fetiță în trăistuță. Văzându-le că le ia somnul, le zâmbesc și le spun că acolo, în acea trăistuță, fetița aduse pe strămoșii lor din fața templului: o castană... O castană, pusă la loc de cinste între cele mai prețioase obiecte...

E o poveste de demult, din alte vremuri de când OMUL Sever Ursa, regretat dascăl și muzeograf, începea să pună temelii muzeului „Cuibul visurilor” și-i ruga pe ucenicii măiereni, dar, mai ales, pe ucenicii cei mai mici ai acestora să aducă cât mai multe obiecte care să păstreze și să ducă mai departe memoria străbunilor noștri. Aproape toți au găsit câte ceva și au adus. Doar o fetiță nu a găsit nimic și venind la școală și văzându-i pe ceilalți că toți aveau câte ceva, a trecut pe lângă castanii de lângă muzeu, castani care mai există și astăzi, s-a aplecat și a luat din iarbă o castană pe care i-a înmânat-o domnului Sever, dânsul așezând-o chiar în vitrina din mijlocul primei săli a muzeului... O simplă castană care după ani și ani va duce această poveste frumoasă și altor generații mai tinere.

Nu știu de ce am început cu această povestioară, pe care de multe ori o spun și vizitatorilor care calcă pragul muzeului sau o am în minte când merg spre muzeu și văd acei castani din alte vremuri. Și iată că într-o dimineață, trecând prin dreptul școlii, mă întâlnesc cu domnul profesor Toader-Dorel Bazga, profesor de biologie la școala noastră. Am colaborat și colaborăm foarte frumos, la fel ca și cu celelalte cadre didactice, în diferite activități pe care le facem împreună. Vorbim ce vorbim, apoi domnul profesor îmi spune ideea la care s-a gândit: să facem o campanie împreună cu elevii ca să adunăm obiecte vechi. Așa cum făcea odată domnul Sever... Și, bineînțeles că am pus cu toții la inimă această minunată propunere.

„Obiecte vechi pentru generații noi”, așa s-a numit această frumoasă campanie ce s-a desfășurat pe durata a două săptămâni, din data de 1 decembrie până pe 13, dar și după. Iar rezultatele au început să se vadă, adunându-se obiecte dintre cele mai variate, pe care le vom enumera un pic mai târziu, obiecte ce aproape nu mai încăpeau pe rafturile cabinetului de biologie al domnului profesor. Apoi, după ce toate au fost adunate, pe 17 decembrie, toți elevii, călăuziți de domnul profesor, s-au îndreptat spre muzeul

măierean, aducând cu ei toate obiectele strânse, fiecare cu ceea ce a găsit prin podul părinților, al bunicilor, al străbunicilor, prin alte și alte locuri de care doar ei știu. Încărcați ca și albinele când se întorc în stup, am putut să citesc pe fețele lor

Obiecte vechi pentru generații noi
Muzeul „Cuibul visurilor” Maieru (decembrie 2024)

senine o bucurie pe care nu aș putea-o descrie în cuvinte. Fiecare avea în mâini câte ceva, de fapt fiecare venea cu câte o poveste din alte timpuri pentru că fiecare obiect își are povestea lui, sufletul obiectului fiind chiar acea poveste, toate alcătuind o istorie a înaintașilor noștri.

Iată câteva dintre obiectele aduse de elevi: oale, farfurii, urcioare, căuce, cănițe, sucule, boluri, vase, monede, lămpi de gaz, ticlăzări (fiare de călcat, cu cărbuni), căști de miner sau militar, fotografii, fusuri, cujeici, suveici, cărți, ștergare,

Viorel-Daniel Partene (muzeograf) alături de domnul profesor Toader-Dorel Bazga

draperii pentru ușă, țesături diverse sau alte obiecte, cum ar fi: traistă, ragilă, pieptene de scărmanat cânepa, ceas, puiuc, icoană, baionetă, goarnă de infanterie, fragment de pirită, telefon, ceainic, casetă audio, difuzor, peretar, față de pernă, jug de caladauă, păpușă, cușmă, burghiu manual, ileu etc.

Iar acum, în rândurile ce urmează îi trecem pe toți cu numele, felicitându-i din inimă: Bîrta

Ioan, Ometiță Vasile, Buia Ionuț, Cîrceie Iulia, Boșca David, Borș Ionuț, Moisil Alexandru, Dumitru Raluca, Deac Maria, Mureșan Sîdor Iulia, Ureche Cornelia, Jarda Lucian, Mureșan Iustin, Naroș Andreea, Ureche Dorel, Popicica Marius, Croitor Maria, Costachi Raul, Moisil Sergiu, Ruști Eva, Domide Karina, Crețiu Miriam, Pîrlea Andrei, Cacioc Andreea, Cioncan Gabriela, Motofeala Valeriu, Partene Cornelia, Boșca Ionuț, Bazga Delia, Ruști Iosif Beniamin, Buia Alexia, Pui Iulia, Varvari Dragoș, Cîrceie Alexandra, Neamțiu Eduard, Hoza Ioan, Moldovan Aurel, Mogin Aurel, Bob Diana, Pui Rebeca, Cioncan Gabriela, Bolfă Denisa, Pui Timotei, Ometiță Salome, Pîrlea Maria, Ștepoae Emanuel, Bacea Cristina, Cîrdan Simona, Ștefan Ionela, Bazga Darius, Candale Florin, Mogovan Estera, Ureche Alesia, Isip Maria, Rebreaan Darius și Lorinț Cristian; bineînțeles că acestei campanii s-au alăturat și cadre didactice care au donat obiecte: Bazga Toader-Dorel – coordonatorul acestei campanii, Cotul Adela, subsemnatul, dar și alții.

De asemenea, a fost deschisă și o frumoasă expoziție cu toate obiectele care s-au adunat, expoziție care poartă aceeași denumire ca și campania desfășurată – „Obiecte vechi pentru generații noi” –, și care poate fi vizitată la Muzeul „Cuibul visurilor” Maieru până la sfârșitul lunii martie a anului 2025, urmând apoi ca obiectele, după anumite operații de restaurare/consevare, să-și găsească un binemeritat colț în muzeu, intrând în expoziția permanentă.

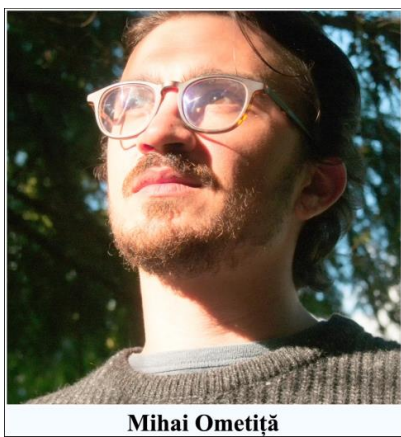
Îi felicităm din inimă încă o dată pe toți cei care s-au implicat: elevi, cadre didactice, părinți, bunici sau străbunici!

O campanie fructoasă din care vedem că, într-o lume tot mai grăbită spre globalizare, în satele tradiționale românești încă mai găsim obiecte de odinioară și povești spuse la lampa cu naft; încă mai găsim tradiții și obiceiuri autentice, încă ne mai putem îmbrăca în portul nostru tradițional sau încă mai putem grăi în graiul străbunilor noștri; pentru că aici ne sunt rădăcinile și pentru că aici ne este și sufletul... în lumea satului.

Nu pot decât să închei cu acele versuri extraordinare ale lui Lucian Blaga, surprinse atât de frumos în poezia „Sufletul satului”: „Copilo, pune-ți mâinile pe genunchii mei./ Eu cred că veșnicia s-a născut la sat./ Aici orice gând e mai încet,/ și inima-ți zvâcnește mai rar,/ ca și cum nu ți-ar bate în piept,/ ci adânc în pământ undeva./ Aici se vindecă setea de mântuire/ și dacă ți-ai sângerat picioarele/ te așezi pe un podmol de lut./ Uite, e seară./ Sufletul satului fâlfâie pe lângă noi,/ ca un miros sfios de iarbă tăiată,/ ca o cădere de fum din streșini de paie,/ ca un joc de iezi pe morminte înalte.”

Viorel-Daniel PARTENE Profil**Dr. Mihai Ometiță, cu rădăcini măierene, are o carieră prodigioasă**

Sunt convins că afirmația scriitorului Liviu Rebreanu cum că „În Maieru am trăit cele mai fericite și mai frumoase clipe ale vieții mele” o rostește și tânărul doctor în filozofie Mihai Ometiță atunci când cineva i-ar răscoli amintirile. Absolvent al Liceului Economic din Năsăud, specializarea matematică-informatică, el a urmat Facultatea de Filozofie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, iar masteratul la Rijksuniversitet Groningen din

Mihai Ometiță

Olanda, după care a obținut doctoratul la University of East Anglia din Marea Britanie.

Datorită pregătirii sale temeinice a fost solicitat la peste 30 de evenimente culturale în țări precum: Belgia, Brazilia, Franța, Germania, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Slovacia și, firește, România. S-a întors în țară și s-a stabilit în București, unde a obținut o serie de granturi de cercetare, fiind bursier al

Institutului de Studii Avansate New Europe College (NEC), al cărui fondator este Andrei Pleșu, apoi tânăr cercetător și director de proiect la Institutul de Cercetare al Universității din București (ICUB), unde, în prezent, este și cercetător afiliat.

Este membru al mai multor societăți științifice din țară și din străinătate, iar actualmente este și lector asociat la Centrul de Excelență în Studiul Imaginii (CESI) al Universității din București; aici, predă cursuri de filozofie și arte vizuale cu accent pe CINEMA.

Icu CRĂCIUN

Sport

Ariana Cotu, multipla campioană la gimnastică, de la Maieru! Talent, muncă, sacrificii și visul Olimpiadei

La Maieru, se nasc în continuare campioni. Astăzi vorbim despre Ariana Cotu, multiplă campioană națională de gimnastică artistică, componentă a echipei naționale de junioare a României. Numai în acest an, Ariana, legitimată la LPS Cetate Deva, a cucerit șapte medalii.

La finele săptămânii trecute, la Deva a avut loc Campionatul Național Individual al junioarelor, iar Ariana a cucerit medalia de aur și titlul de campioană națională la individual compus cu un total de 46.999, dar și medalia de aur la paralele și argintul la sol. În acest an, la Istanbul, gimnasta noastră a câștigat medalia de aur în întrecerea pe echipe la Campionatele Balcanice din Turcia, dar s-a impus și în finala de la paralele. Sunt doar câteva dintre rezultatele obținute de această tânără, care denotă nu doar un talent înăscut, ci și mii de ore de antrenamente, de sacrificii, de lacrimi și durere.

Povestea Arianei este dovada că atunci când îți propui ceva, chiar și cu mintea unui copil de opt ani, poți reuși. „Ariana făcea balet la Școala de Balet a lui Ovidiu Danci, unde îmbina și elemente de gimnastică ritmică. Antrenoarea Laura Boldor mi-a spus că Ariana are înclinații spre gimnastică. Am urmărit câteva filmulețe pe youtube și la opt ani s-a decis că vrea să dea probele la Deva. Era în februarie 2019, urma să înceapă semestrul doi. A mers la Deva alături de bunicul ei și o prietenă și, cumva, în mintea

noastră era gândul că va reveni cu noi. Nu era așa. A fost admisă și a început pregătirea. Mai târziu am aflat că fetița spusese că vrea să mă facă cea mai fericită mamă din lume”, ne-a povestit doamna Maria Cotu, mama campioanei.

Ariana este o adolescentă extrem de luptătoare și de muncitoare. Sportiva noastră a trebuit să recupereze într-un an ceea ce alte colege învățaseră în trei ani. Nu vorbim doar de minimum opt ore de antrenament pe zi, ci și de școală, de faptul că a rămas singură la Deva. Ca lucrurile să fie și mai complicate, a venit pandemia, iar fetițele au fost trimise acasă. „Locuiam la bloc, în Bistrița, la mansardă. Cum am putut, am improvisat aparatele, inclusiv bârna și o bară. În fiecare zi antrenoarea lor - Adelea Popa - intra online și făceau pregătire. Normal că vecinii nu suportau zgomotele. Ne-a ajutat o vecină, la etajul doi. În fiecare dimineață, de la ora 6 începea munca ei. Ariana nu se plânge niciodată de muncă, de repetarea unor elemente”, ne-a povestit mama acesteia.

Anul acesta, Ariana a avut cinci zile de vacanță, pe care și le-a petrecut la Bistrița, în recuperare, la piscină și masaj. Foarte probabil, va mai veni acasă încă o săptămână, de sărbătorile de iarnă. Lucrurile nu sunt simple nici în ceea ce privește partea financiară pentru că, până să fie cooptată în Lotul Național de junioare, toate cheltuielile - masă, cazare, echipamente - au fost suportate de părinți și bunici.

Teoretic, dacă nu ar fi fost accidentată, ar fi putut accede în Lotul Național încă de anul trecut, însă atunci a concurat doar la două aparate.

Ariana nu este doar o sportivă de excepție, ci are și rezultate foarte bune la învățătură, încheind anul școlar cu media 9.93, astfel că a obținut bursă de merit. Pentru ea urmează un concurs internațional în Belgia.

Visul acestei fetițe minunate este cucerirea unei medalii la Mondiale și la Olimpiadă, astfel că, cu siguranță, vom mai auzi de campiona din Maieru.

**Sursa: Răsunetul
1 noiembrie 2023**

A consemnat **Icu CRĂCIUN**

Întâlnire

Nu e vorba de narațiunea lui Ion Ghica de acum 140 de ani, ci de un eveniment întâmplat recent, 31 august 2024, la Grupul Școlar „Liviu Rebreanu” din Maieru, județul Bistrița-Năsăud. O mână de dascăli, (mai puțin de jumătate din cei doisprezece care predau pe atunci la cele trei clase); vă dați seama, dacă au supraviețuit o jumătate de secol, la care s-au adăugat anii pe care-i aveau atunci, nu-i de mirare că au fost foarte puțini prezenți, încât îi puteai număra pe degetele unei singure mâini. Am fost invitați de cele trei clase de-a opta, promoția 1974, desigur vreo trei mâini bune (peste o sută de elevi), împliniți cum s-ar zice, că doar ce se pregătesc să iasă la pensie.

Școala măiereană de acum cincizeci de ani

Erau cu toții nerăbdători pentru a se vedea și a-și aminti de anii aceia îndepărtați, perioada 1970-1974, destul de severă, cu dascăli preponderent în vârstă, printre care ne aflam și noi vreo câțiva tineri absolvenți la început de carieră, dar plini de entuziasm și dornici de-a ne afirma la clasă.

Revederea a debutat sub emoția copleșitoare a reîntâlnirii, unii nu s-au văzut de zeci de ani, alții, aflați în prag de pensionare, s-au gândit să revină acasă. Toții erau cu gândul de a-și face bilanțul atâtor ani trecuți... Nicu Cărdan, directorul actual al școlii, ne-a primit cu brațele și ușile deschise, în sala festivă, cum puține sunt pe Valea Someșului în Sus. Toți cu inimile bătând mai tare și cu sufletul plin de emoții, am ascultat cuvântul de deschidere. S-a ținut un moment de reculegere pentru cei plecați la ceruri: profesori: Sever Ursa, Lazăr Ureche, Ionel Hordouan, Mihai Roman și Titus Cărbune, precum și cei din rândul elevilor decedați prematur. Pentru fiecare clasă, s-a strigat catalogul, foștii elevi și-au spus realizările, gândurile și amintirile. La clasa a VIII-a A – Iacob Naroș, la VIII B – Iosif Paneș și la VIII C – Alexandru Pui, desigur în locul foștilor diriginți (Ionel Hordouan, Ana Hordouan și Lazăr Ureche). În final, am mulțumit echipei de organizare, am apreciat inițiativa inedită. Invitația pentru o agapă a fost la Păstrăvăria „Sunătoarea”, de pe Valea Anieșului. Ne-am bucurat că cei premiați s-au realizat cu brio în domeniile alese, dar și că ceilalți au devenit în timp, cu

adevărat cetățeni europeni, buni gospodari și că nu și-au uitat satul natal, unde s-au gândit să viețuiască pe mai departe, alături de familiile lor. Din partea profesorului de română au primit câte o carte de „Publicistică”, 2024, premiații, cât și alți doritori de lectură.

Un gest frumos din partea lor, mai ales că, de când a dat pandemia peste noi, n-am mai „îndrăznit” să ne strângem în număr mare, la asemenea festivități de suflet, ba chiar ne-am înstrăinat bine, unii de alții...

Iacob NAROȘ

Întâlnire**Misiune pentru tineri în Parohia Greco-Catolică „Sfântul Anton” din Maieru**

Pe 8 noiembrie, sub ocrotirea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, peste 80 de tineri și copii s-au adunat în Parohia Greco-Catolică „Sfântul Anton” din Maieru pentru a participa la o misiune specială dedicată lor. Organizată de Biroul pentru Pastorația Tinerilor și a Copiilor din Eparhia de Cluj-Gherla, această întâlnire de suflet, găzduită de Pr. Florin Miclea, a fost un moment de har și bucurie, o veritabilă fereastră spre trăirea autenticității credinței în comunitate.

Seara a început cu slujba Vecerniei, un moment de rugăciune profundă, prin care tinerii și-au încredințat tinerețea și inimile în mâinile Domnului. În cuvântul de deschidere, Pr. Florin Miclea le-a reamintit tinerilor de iubirea necondiționată a Bisericii și, urmând mesajul transmis de Preasfințitul Claudiu prin vocea Pr. Radu Tălpălaru, directorul Biroului pentru pastorația tinerilor și a copiilor, le-a vorbit despre prețuirea și sprijinul constant al părinților lor spirituali. Această misiune, născută din dorința episcopului de a le oferi tinerilor un spațiu de comuniune și creștere spirituală, rămâne un dar de neprețuit pentru sufletele lor.

Trei tineri de la Beclean, cu suflete vibrând de credință, au înălțat sufletele celor prezenți prin cântec. Între aceștia, o tânără dedicată a împărtășit cuvântul mărturiei sale despre bucuria implicării în viața Bisericii. Cu o căldură aparte, Maria-Rita a

vorbit despre misiunea sa personală în comunitate și despre puterea pe care o simte atunci când lucrează împreună cu alți tineri, în slujirea Domnului. Este dovada vie că, prin dăruire și fidelitate, fiecare dintre noi putem aduce lumina lui Cristos în lume.

În cateheza sa, Pr. Alin Cîndea a îndemnat tinerii să își deschidă ochii pentru a vedea iubirea cu care Dumnezeu Tatăl îi înconjură, oferind tinerilor noi perspective asupra chemării lor de a-l urma pe Cristos. Prezența preoților din parohiile învecinate a arătat încă o dată cât de importantă este colaborarea între slujitorii Bisericii și cum, împreună, aceștia pot deveni călăuze de lumină pe calea mântuirii pentru tinerii lor.

Astfel de întâlniri sunt o mărturie vie a grijii eparhiei pentru generația tânără. Sub îndrumarea

atență a episcopului lor, tinerii au ocazia să crească spiritual și să își întărească rădăcinile credinței într-o lume plină de provocări. Episcopul Claudiu, prin dorința sa arzătoare de a fi aproape de tineri, devine pentru ei un model de păstor iubitor și dedicat, iar biroul eparhial, o punte între sufletele lor și izvorul credinței.

Misiunea din Parohia Maieru a fost mai mult decât o simplă întâlnire; a fost un dar al harului, o școală de iubire pentru Hristos și de comuniune frățească. Fiecare astfel de eveniment nu face decât să reînnoiască inimile și să îi întărească pe acești tineri pe calea lor, iar preoții, ca păstori, devin martorii unei generații care învață să-L urmeze pe Domnul cu încredere și speranță.

Într-o lume în care tinerii sunt adesea tentați de chemările efemere ale societății moderne, astfel de misiuni reușesc să aducă un suflu nou de credință și să arate că în Biserică ei pot găsi nu doar alinare, ci și chemarea profundă de a trăi în iubire, bucurie și solidaritate.

Sursa: <http://www.e-communio.ro/stire16441-misiune-pentru-tineri-in-parohia-greco-catolica-sfantul-anton-din-maieru>;

14 noiembrie 2024

A consemnat **Viorel-Daniel PARTENE**

Folclor**Doine someșene de prin anii 1860-1865**

În „Săptămâna”, „gazetă economică-culturală a orașelor Bistrița și Năsăud”, anul VIII, nr. 244, de duminică, 17 martie 1935, la prima pagină găsim câteva doine culese de pe Valea Someșului, chiar de către Ioan Partene, născut la Maieru. Reamintim că Ioan Partene (1889-1953) a fost profesor, vicepreședinte A.S.T.R.A. al despărțământului Bistrița, președintele Partidului Național Liberal din județul Bistrița-Năsăud, prefect al județului Bistrița-Năsăud, senator. Venind la conducerea statului regimul comunist, a

fost arestat la data de 16 august 1952 și condamnat administrativ la 60 luni, închis, purtat prin mai multe închisori din țară, murind la 15 aprilie 1953, la penitenciarul Văcărești, în urma unui regim de detenție inuman la care a fost supus.

Înainte de a le reda mai jos, îi mulțumim domnului dr. Adrian Onofreiu, cercetător la Serviciul județean Bistrița-Năsăud al Arhivelor Naționale, care ne-a semnalat aceste vechi doine.

Doine someșene de prin anii 1860-1865

*Uită-te bade și vezi,
După cine ziua-ți pierzi,
Și te uită bade bine
Este mândra ta ca mine?
– Mândro, de m'aș tot uita,
Tot nu e ca dumneata.*

*Bade, mândrulița ta,
Care o iubești acuma,
E neagră ca salcia,
Și galbină ca ceara;
Iubește-o bade și-o ține,
Că-i de gazdă, nu-i ca mine.*

*Arză-te focul de hulă
Că m'ai despărțit de mumă;
Arză-te focul de deal,
Că m'ai despărțit de neam.*

*De când, maică, m'ai lăsat,
Cu amar m'ai blestemat,
Cu mânilă către soare
Să trăesc cu supărare;
Cu mânilă către lună,*

*Să n-am nici o voie bună;
Cu mânilă către stele,
Amar de zilele mele.*

*Când, măicuță, m'ai născut,
Mai bine să fi zăcut,
Că de rău ți-ar fi trecut,
Dar de mine nu-ți mat trece,
Că ți-e inima tot rece
Și nu ști ce-o mai petrece.*

*Când îmi vine dor de ducă
Merg pe deal ca și pe luncă,
Când îmi vine dor de mers
Merg pe deal ca și pe șes,
Când îmi vine dor de cale
Merg pe deal ca și pe vale.*

*Câte păsărele 'n codru
Toate cântă și s'alină,
Numai eu amar de mine,
Nici nu cânt, nici nu m'alın,
Făr' vârs lacrimi și suspin.*

*Ochișauă ochișă,
Doar eu am gândit la ea
Că tu 'nflori pe seama mea,
Dacă tu ai înflorit
Pe seama unui urât,
El a trecut și te-a rupt,
Și te-a pus în pălărie
Să nu-mi mai fi dragă mie.*

Colecția: I. Partene,

A consemnat **Viorel-Daniel PARTENE**

Ansamblul Cununa Maierului – tânăra generație (anii 2000)

Istorie măiereană**Recensământul din 1869 în comuna Maieru**

Acesta se constituie ca prim recensământ efectuat după încheierea pactului dualist austro-ungar, de la 1867, prin care Regatul Maghiar a dobândit un mare grad de autonomie în cadrul Imperiului, numit de atunci, Austro-Ungar. Transilvania, atât teritoriul fostului Principat, cât și zonele limitrofe – Banatul, Crișana și Maramureșul – s-au aflat sub autoritatea statului maghiar, care și-a organizat teritoriul în alte forme, adaptându-le noilor situații. Datorită acestui fapt s-a impus efectuarea unui recensământ, realizat în întregime de autoritățile ungare care să producă o informație actualizată privind populația aflată sub controlul acestora, știindu-se că recensămintele din 1850 și 1857 au fost inițiate și efectuate de către autoritățile de la Viena¹.

Începutul acestui recensământ are loc spre sfârșitul anului 1869, culegerea datelor efectuându-se în primele două săptămâni ale lunii ianuarie 1870².

În total au fost recensate 4177 de așezări pe teritoriul actual al României, din care 19 localități se află acum în județele din afara Transilvaniei. Populația de 4.216.289 locuitori, din celelalte 4158 localități, cuprinse în cele 16 județe, ce formează Transilvania în sens larg, se distribuia procentual, la 1869, în funcție de religie, după cum urmează:

Orto-docși	Greco-catolici	Rom.-catolici	Arm.-catolici	Arm.-ort.	Evan-ghelici	Refor-mați	Unita-rieni	Alți creștini	Izra-eliți	Alți necr.
38,15	23,67	16,85	0,10	0,01	5,48	12,31	1,28	0,01	2,15	0,0003

Cei aproape 62% ortodocși și greco-catolici sunt în imensa lor majoritate români, mai întâlnindu-se alături de acești unele minorități slavice și populație țigănească care a preluat, de regulă, religia majoritară din zona respectivă. 30,4% din restul populație pe care o reprezintă romano-catolicii, reformații și unitarieni erau în majoritate maghiari, cuprinzând și o minoritate germanică, dar și o minoritate de țigani. Sașii formau confesiunea evanghelică din Transilvania istorică. Demn de semnalat la acest recensământ este distribuția populației armenesti în ramurile confesionale armeano-catolică și armeano-ortodoxă. Populația evreiască era confundată cu cea de religie izraelită, ponderea ei în populația transilvană ajungând la 2,15%³.

În cele ce urmează vă prezentăm datele privind recensământul efectuat în comuna Maieru:

- a) Case = 509
- b) Familii = 527
- c) Populația pe sexe:
  - bărbați = 1.092
  - femei = 1.133
- d) Populația totală = 2.225 locuitori⁴
- e) Populația după religie:
  - ortodocși = 8
  - greco-catolici = 2.164
  - romano-catolici = 4
  - armeano-catolici = 24
  - izraeliți = 25⁵

Făcând un calcul putem vedea cât reprezenta fiecare confesiune din populația totală a comunei:

- ortodocși = 0,36%
- greco-catolici = 97,26%
- romano-catolici = 0,18%
- armeano-catolici = 1,08%
- izraeliți = 1,12%.

Din punct de vedere administrativ, la anul 1869, comuna Maieru (Majer) era arondată Plasei Rodna alături de comunele Feldru, Ilva Mare, Ilva Mică, Cârlibaba Nouă, Coșna, Leșu, Măgura, Nepos, Șanț, Rodna, Sângeorz-Băi și Poiana Ilvei⁶.

¹ Traian Rotariu (coord.), Maria Semeniuc, Mezei Elemer, *Recensământul din 1869. Transilvania*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2008, p. 7.

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*, p. 8.

⁴ *Ibidem*, p. 92.

⁵ *Ibidem*, p. 93.

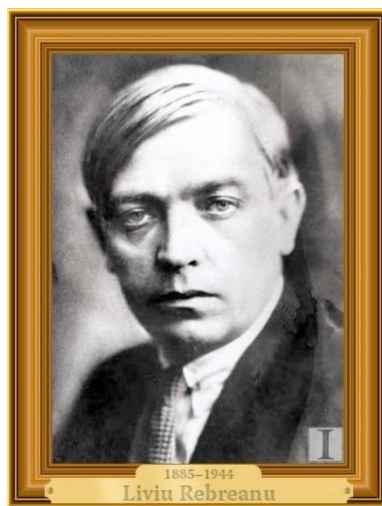
⁶ *Ibidem*, p. 335.

A consemnat **Alexandru DĂRĂBAN**

Rebreniana**Inflexiuni toponimice în opera lui Liviu Rebreanu**

Oricât de multe ar fi informațiile despre viața și opera lui Liviu Rebreanu, tot mai există câte ceva de spus, privind valoarea inestimabilă a scriitorului născădean. Profesorul univ. dr. doc. Gavril Istrate de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, originar din Nepos, l-a cunoscut personal și i-a studiat și analizat opera sub aspect lingvistic, dedicându-i numeroase studii și articole de mare interes istorico-literar.

În colecția familiei sale se află două acte scrise și semnate de Liviu Rebreanu, datând de pe vremea când era ajutor de notar în comuna **Nepos**, adică **Vărarea** de altădată: o „citațiune” trimisă bunicului său Toader Istrate, la data de 12 iunie 1909 și o chitanță scrisă în ungurește din 7 iulie, același an. Șederea lui în această funcție la Nepos a durat doar câteva luni, dar a fost o experiență pe care o va pune în valoare mai târziu, în opera sa. Din Vărarea era și una dintre eroinele cărților lui Liviu

Rebreanu, **Virginia Gherman**, în realitate **Virginia Grivase**, din „Ion”, o prietenă apropiată a familiei lui Gavril Istrate. Tatăl ei, învățătorul neposan Clement Grivase i-a mijlocit lui Rebreanu ocuparea postului de ajutor de notar în Nepos, după ce trecuse prin aceeași funcție în Nimigea și Măgura Ilvei. Chiar el spune în același roman că „fusesse bine primit de toți surtucarii..., care auziseră că-i poet”. Întâlnirea dintre cei doi tineri s-a petrecut la numai o săptămână de la sosirea lui Rebreanu în comună. N-a fost o surpriză pentru niciunul dintre ei, deoarece, se pare că se cunoșteau de la seratele literare din Năsăud. Ea intrase într-o zi la primărie cu o afacere școlară. De atunci a început prietenia lor. Se simțeau legați și

prin faptul că amândoi aveau aceleași năzuințe artistice. Virginia era poetă. Colabora la diferite ziare și reviste din țară, afirmându-se ca o poetă valoroasă și cu un larg ecou în presa vremii și în sufletul cititorilor. „Cum să nu fi fost atras tânărul din *Prislop*, spune criticul Nicolae Gheran, când știa mai mult decât el despre literatură pe care râvnea s-o cunoască temeinic, cum să n-o prețuiască, atunci când, „combătea” atât de bine indolența și nepăsarea „nechemaților”, critici capricioși ai creației literare”.

Deși descrierile localităților cuprinse în spațiul literar rebrenian corespund întocmai cu realitatea, numele lor nu este respectat, ci adesea schimbat, din motive artistice, spune Gavril Istrate într-un studiu al său. De exemplu, atunci când vorbește despre **Vărarea**, descrie de fapt comuna **Maieru**: „Uite Vărarea... Din vârful Măgurii soarele o privește ca un ochi de foc ocrotitor... Vărarea aceasta era un sat ca oricare, trântit în fundul unui cazan de dealuri, speriat de urletul trenului...” (Cuibul visurilor). Identificarea nu poate sta sub niciun fel

de întrebare. Cotitura căii ferate, chiar la intrarea în sat, prezența impunătoare a Măguri, crâșma lui Aron ca și alte amănunte referitoare la viața oamenilor, ori numele unor intelectuali cunoscuți, ca Grozea (de fapt Groze), Dumitru Boșca, Constantin Partenie, duc, în mod sigur la acel „Cuib al Visurilor”. În sprijinul acestei afirmații, stau declarațiile repetate ale scriitorului, din care rezultă că Maierul și Someșul sunt pentru el, locurile cele mai frumoase de pe pământ. În romanul „Ion”, imaginea **Vărării** este pusă pe seama localității **Lușca**, (astăzi cartier al orașului Năsăud), cunoscută mai întâi sub numele de **Tradam** și numită de scriitor **Jidovița**, care exprima într-un fel și o realitate. Neposul este singura

localitate de pe această vale, care a avut atâtea probleme teritoriale cu sașii din Dumitra, Slătinița și Livezile, judecându-se din această pricină timp de 461 de ani. O parte din frământările neposenilor sunt cunoscute de Rebreanu, încă de pe vremea șederii sale aici, așa cum rezultă din romanul „Ion”: „Într-o dimineață, intrând în cancelarie o găsi plină de țărani furioși care înconjurau pe vreo zece sași din **Păuniș**, adică **Pintic**, (Slătinița de azi) și-i înjurau din răsuputeri. În uliță, o cireadă de boi grași, parcă așteptau un verdict”. Într-un pasaj din volumul „Mărturisiri”, p. 431, Rebreanu spune: „În primăvara anului 1909, fiind ajutor de notar în Vărarea, s-a întâmplat o ciocnire între românii acestei comune și sașii din satul Pintic, din pricina unui islaz. Un detașament de jandarmi, sub comanda unui locotenent a sosit grabnic în Vărarea pentru a ancheta și potoli „rebeliunea. Trei zile jandarmii au schingiuit îngrozitor pe țărani români. În cele din urmă nu m-am mai putut stăpâni și am protestat împotriva barbariei excesive față de niște oameni nevinovați. Locotenentul s-a înfuriat, m-a acuzat că încurajez pe rebeli, m-a amenințat cu toate rigorile, declarând că mă arestează imediat, dar că va raporta autorităților militare despre agitațiile ce le fac în regiune”.

Șederea lui Liviu Rebreanu la Nepos, n-a fost de lungă durată, dar are o însemnătate deosebită pentru că, odată cu ea, comuna a fost scoasă din anonimat și trecută pe harta literaturii române. În anul 2004, pe fațada clădirii în care scriitorul a funcționat ca ajutor de notar, a fost așezată o placă comemorativă, ce amintește de trecerea lui prin această localitate.

Pentru orașul **Năsăud**, scriitorul găsește numele de **Armădia**, iar pentru **Prislop** denumirea de

(continuare în pag. 6)

Mircea DAROȘI

Rebreniana**Inflexiuni toponimice în opera lui Liviu Rebreanu**

(continuare din pag. 5)

Pripas. Itinerariul literar rebrenian continuă cu **Lechința**, plasată însă în romanul „Ion” pe Valea Diugului, afluent al Someșului, care izvorăște în partea de nord a județului, în munții dinspre Maramureș și nu poate fi decât **Târlișua**, satul în care s-a născut scriitorul. **Vireag** este de asemenea o localitate din județul Bistrița-Năsăud, în apropierea Becleanului, căreia i se spune azi **Florești** și pe care

o plasează în Sătmăr. Satul **Gargalău** sau **Ghergheleu**, un sat ungiuresc așezat pe malul stâng al Someșului, nu poate fi altul decât **Nimigea**, singura localitate care avea populație majoritară ungiurescă, unde scriitorul a funcționat ca ajutor de notar în 1908 și a avut ocazia să audă și să rostească acest nume atât sub forma oficială, cât și cea populară. Aceeași inflexiune se petrece și cu localitatea **Parva**, sau **Lunca Vinului**, cum se numea **odinioară**, a cărei

descriere din romanul „Pădurea spânzuraților” este de fapt a satului **Anieș**.

Cititorul de rând ar putea fi ușor derutat din cauza schimbărilor de nume a localităților din spațiul literar al scriitorului, dacă nu ar avea în vedere „Mărturisirile” sale, care au un singur temei: „motive artistice”.

Mircea DAROȘI Cartea**Valer Scridonesi-Călin, O nouă carte din seria Mi-e dor... Poeme... didactice (vol. IV)**

După prolificile apariții din ce în ce mai dese, cât de repede, Eliserva Măierean va trebui să intre în atenția celor care fac sau vor face un clasament al autorilor măiereni, după numărul cărților publicate. Volumul de față, ca și cele anterioare, a apărut la Editura REGSAN, Reghin, 2022, el este greu de încadrat într-o anumită specie literară, are o poezie de un tip aparte, dar vom găsi și alte cele, cum ar fi fotografiile dragi autorului, de suflet, citate celebre, toate bazate pe niște reiterări care se repetă de la un volum la altul, dar de fiecare dată într-o formă inedită.

Printr-un *Cuvânt înainte*, autorul ne dă amănunte asupra cărții de față, ea cuprinde poeme scrise între anii 2021-2022, ele sunt în număr de 105, așezate pe 151 de pagini. Un bilanț retroactiv ne dă de știre că, alături de celelalte volume anterioare în număr de trei, autorul însumează până acum, un total de 792 de poeme înșirate pe 954 de pagini.

În prim planul tematic al evocărilor dragi autorului se află Mihai Eminescu (vezi *Mihai-ul nost Eminesc*), prin care marele poet este preamărit într-un decor idilic din propria-i matcă măiereană, chiar pe coperta primă, la interior („De-ar fi trăit-o, cum a și scris-o, / ar fi apucat plinar anul 1929, secolul ce i-ar fi decis-o, / douăzeci fiind, pentru EL o vreme nouă...”) Tot despre Eminescu, întâlnim la p. 31, *Un vers, contra Univers*; la p. 118, avem „Categoriile spațiu și timp la Eminescu” și „Cu gândul la dublul 15 eminescian, ianuarie-iunie”, p. 77.

O altă temă predilectă a scrierilor sale este Liviu Rebreanu și Cuibul visurilor: „Cuibul visurilor și Morfeu” („Iubit, cu nestins dor și dulce alean, / de către măiereni, Liviu Rebreanu/ e fiul Zeului Morfeu.”). „Retrospectivă rebreniană” – despre Rebreanu și Maieru, p. 91 – o trecere în revistă a romanelor lui Rebreanu prin versuri. Satul natal cu datinile și tradițiile

lui ancestrale se regăsește și în acest volum. „De Crăciun (îngrijorări și colinde); „Focul de Sânziene”; „Toponime măierene” (dealuri cu rostire monosilabică și plurisilabică (Fic, Henț, Ștef, Prislop, Colnic, Boboșa, Poieni, Ineuț); „Alte dealuri măierene” – Condri, Ineuț, Dialu Crucii, Coasta Rus, a lui Bărzuc și După Coastă, p. 143; „Frigul de la lepezile de piatră moale cu care era pardosită Biserica din Deal” (vezi p. 76). Se inserează și o „Întâmplare adevărată” din copilăria

autorului: „Despre bisericuța din Deal a Maierului ridicată în anul 1811, după ce s-a prăbușit cea de lemn de pe Drogomana, se știe că e din zid de piatră. Toată înăuntru a fost pavată cu lezezi mari și late din piatră moale, care iarna țineau un frig cumplit. Pe pereții din laturi era plin de icoane pe glajă (sticlă) aduse din pelerinajul de la Nicula și bătute-n cui chiar de cel ce dăruise icoana. Ca să-și ferească genunchii de recele pietrelor, credincioșii, când îngenuncheau în rugăciune, luau icoane din cui și le așezau cu fața-n jos sub genunchi-n timp ce se rugau...”; „Clopotarul” („Bătrânul clopotar s-a stins/ și n-are cine clopotul să-l tragă.”), amintiri ale copilăriei petrecute în Maieru în „Pitpalacu copilăriei pârcoioiene”, p. 113; „De Sfântă Mărie” – icoană din Nicula, la care se-nchina în copilărie alături de mama sa.

Preocupări lingvistico-semantice, etimologice și probleme de limbă și stil, accentul, punerea unor cuvinte cheie sub lupă (Tatar, tătar, Rușii Munți, răzbanare-îmbunare, Turn și taciturn, Șopteriu/ Șoapteriu, rimă cu rămă) și alte dispute în lexic constituie o altă direcție a cărții.

Despre fabulă și La Fontaine, poezie și poezi, de subliniat că autorul cultivă un tip aparte de fabulă proprie (*Fabula cu tâlc, Întâmplări la moară, șarpele, șoricuțu și mâța, Libarca și broasca, Fabula fabulând, Monofabula – Vulpea și lupul*)

Urmează teme mai puțin extinse în acest volum, dar mereu în atenția autorului în toate volumele anterioare, cum ar fi:

Natura – în „Mondrian-u vrăbiuțelor”, despre pițigoii, anotimpuri, pasteluri cu toamna și iarna, p. 26 și 41. Iată câteva versuri din *Proces dendrologic*: „Cine sădește un copac, / își prelungește viața! / Acel ce îl taie, capac/ și-arată morții față!, / grăi bătrânul pădurar/ către nepotu-i cam hoinar, / în ale vieții fără habar!”

Elemente din istoria lumii sunt cuprinse în următoarele texte: Turcii și NATO, Descoperirea Americii, Nilul, Eschimoșii în Appalassi, Big-Ben.

Atitudini cetățenești întâlnim în: „Bătaia femeii pe umăr” („Cel ce și-a bătut nevasta, / nu-i bărbat! Cu asta basta”), Parlamentul – „o adunătură”, Criza financiară, „bogați puțini, săraci miliarde”, „Capitalistule, altruistule!”

Texte religioase se referă la: meditații despre timp și lume, Apocalipsa, Sibile, Nașterea Zeilor, îngeri, Sf. Nicolae.

Iubirea ca sentiment peste ani e prezentă în: Portretul ființei iubite; Iubirea gravitațională; Iubirea studentescă sau „Mândro, diafană!”

Aniversări și urări cu diferite ocazii: În familie de ziua soției și a nepoților, „De ziua mamei”, Urări prietenilor sau cele prilejuite de Sfârșit de An.

Reîntoarceri la prima dragoste, fizica se găsește în: „Jocul de-a monada” – despre atom, electron, nucleon, foton și neutrino.

Autorul nu uită să reamintească pe cei care s-au aplecat asupra cărților sale, sunt pomeniți următorii: Ilie Frandăș, în „Astra Reghineană” și „Astra năsăudeană”, 2021: („Valer Scridonesi-Călin este un om al gândului curat, dar care își pune ideea la dospit spre a se coace pentru ziua de mâine”); Mircea Daroși în „Astra năsăudeană”, 2022: („Poemele sale sunt adevărate sclipiri diamantine în care autenticul dă culoare exprimării și discursului său poetic”), Iacob Naroș în „Cuibul visurilor, 2021: („Felicitări, drag prieten de odinioară, ai intrat, ca să zic așa, cu dreptul și pe ușa din față în locul binemeritat de atâta vreme, adică în rândul autorilor măiereni de prim rang, cu dârzenia și mândria specifice măiereanului de oriunde, trăitor pe lumea aceasta”).

Cuibul visurilor, prin redactorii ei, urmărește cu atenție orice scriere ce aparține măierenilor, asta și în ideea mai veche de a consemna autorii locali, gândindu-ne în timp, la cel de-al doilea volum, după cel din 2015, intitulat *Autori măiereni*.

Iacob NAROȘ Lirica**Clementina Mireșan**

Dor de satu-n care m-am născut
Cum s-ar putea ca eu să-l uit?
De oameni tare respectuoși
Nu cu mândrie și făloși!

Mi-e dor de joaca de copii,
La colț, pe ulița din sat,
De apa-n vad la moară,
În care vara m-am scăldat!

Mi-e dor de câmpul plin de clăi
Atât pe dealuri cât pe văi,

DOR DE SATUL MEU

Și primăvara, plin de flori,
Ce-l colindam de-atâtea ori,
De holdele cu bob bogat,
Ce le duceam la treierat!
De carele cu boi și cai,
Ce transportau povara
De grâu, de fân și de mălai,
Din zori și până seara!
Priveam cu gându-nduioșat,
La carele mari încărcate
Cu snopi, de orz, ovăz și paie,
Ce zilnic se duceau prin sat.

Mi-e dor de turmele de oi
Oacheșe și cornute,
De ciurdele de vaci și boi,
Ce se duceau la munte!
De moara din Arini, din Coastă,
Ce s-aflau în comuna noastră.
Lăsați ca o mare zestre
Dar care-acuma nu mai este.
Mi-e dor să văd mălaiul des,

(continuare în pag. 7)

Clementina MIREȘAN

Lirica

DOR DE SATUL MEU

(continuare din pag. 6)

Înalt ca și pădurea,
Cu bobul mândru și ales,
Ce-ți încânta privirea.
De macii, ce ardeau ca jarul,
Împodobind frumos hotarul.
Toamna cu fructe bogate,
Gustoase și aromate.

Mi-e dor să văd oameni-n sat
Cu portul de-altă dat',
Pe fete și femei la joc,
Cu toți bărbații la un loc,
În portul mândru de țaran,
Cămașă albă și suman,
Cu poale și cu pânzături
Țesute ca pe vremuri.

Mi-e dor și-acum să pot să văd,
Ca-n vremea-ndepărtată,
Feciorii-n clop cu păuniță,
Fete pe cap cu coroniță,
Nevestele purtând cosiță,
Doar copile și băieței
Păscând pe câmpuri mielușei.
Copiii mici pe ulicioară,
Făcându-și în țărână școală.

Mi-e dor de derdeluș,
Când mergeam la săniuș.
Făceam oameni de zăpadă,
În cap oală, -n mână spadă.
Iarna, -n fulgii de zăpadă,
Ne-aruncam cu toți, grămadă,
Vara, -n ploaia cu bulbuci,
Toți desculți, sus pe uluci.

Mi-e dor să văd, să mai trăiesc,
Sfântul Crăciun de altă dat',
Când până-n zori se auzeau
Colinde și urări prin sat!
La orice casă se vedeau
Mici și mari colindători.
Colindul lor îl încânta
Nespus, pe orice ascultător.
Lumini în case pâlăiau,
Iar ulițele forfoteau,
De cete de colindători,
Ce s-aciua pe la ușori.*
La Anul Nou din casă-n casă,
Mergeau cu o urare aleasă,
De belșug, de sănătate,
Roadă mare de bucate!
Casa de-nfrumusețat,
Sufletul de curățat!

Iar la Sfânta Bobotează,
Se duceau din casă-n casă,
Cu Steaua și Iordanul,
Pentru a fi bine tot anul.
La Paști era un rit frumos,
De-nvierea Lui Hristos.
Copiii, din casă-n casă,
Duceau vestea cea aleasă.
Îmbrăcați cu grijă mare,
Cu straie naționale.
Portul nostru românesc,
Obiceiul strămoșesc.
De-a fost tânăr, ori bătrân,
Respecta portul străbun.
Nimeni nu s-ar fi gândit
C-ar putea fi-nlocuit.
Purtau ie cu mărgele
Și brâuț cu floricele,
Pânzături cu-alesături
Și multe alte lucruri.
Orice tânăr Măierean
Purta clopu' cu gerdan.
Gerdanu' numai mărgele
Pe curea avea țantele.*
Cămașă și cu ițari,
Nu doar la zilele mari!
Opincuță și suman,

Cojocel de miel bârsan.
La biserică ori la joc,
Cu tot satul la un loc,
Păstrau rândul portului,
Știau rostul lucrului.
Maieru de-altădată,
E în vremea-ndepărtată.
Este străjuit și-acum,
De trei măguri pân' la drum.
Acesta era satul meu,
Pe care l-am iubit mereu.
Acuma am atâta dor,
Să-l văd iar înfloritor!

Copil aș vrea să fiu în sat,
Să n-am sufletul întristat!
Să re trăiesc, să mă bucur,
De același obicei străbun.

* aciua = se alipeau, se răzema.
* ușori = blana de la ușă.
* curea = chimir. și țantele =
accesorii de podoabă.
* ițari = pantaloni din pânză
țesută în casă.

Clementina MIREȘAN

Lirica

Autocarul de Botoșani

Elena M. Cîmpan

E miezul zilei
Ziua ca o nucă
Pe care, dacă vrei, o spargi
Dacă nu, o lași întregă
Sosește autocarul de Botoșani
Așa cum îl numea tatăl meu
Când venea cu el la Bistrița
Astăzi, din acel autocar de altădată
Au mai căzut câteva stele
A ajuns ca o cursă ce trece prin trei
județe
Ca trei lumi total diferite
Nu-l aduce cu el nici pe Eminescu
Nici pe Enescu, nici pe Iorga...
Cu ce vii?
Cu autocarul de Botoșani
Că e curat și merge bine

Spunea tatăl meu mulțumit
În Dorna stă o jumătate de oră
Cât să mănânce șoferul
Și eu apuc să merg până-n piață
Mă dezmoțesc;
De atunci,
Uneori, iarna, pe drum
Prin Carpații de Est
Peste cele două pasuri, Tihuța și
Mesteacăniș,
Sunt doar eu și autocarul de Botoșani
Ne urmărim și ne depășim pe rând
Mergem deodată, venim tot așa
Când îl văd prin oraș
La ora când ies de la școală
Puțin după două trecute fix
Știu că drumul e bun, nu e înzăpezit

Vine ca un sol de pace
De la Est la Vest
Duce oameni pe la neamuri
Cu treburi, alții continuă călătoria
Până-n Cluj, la doctori
Portbagajul e mai mereu plin
De bagaje, pachete, cu nume, destinatari
Pe care șoferul le împarte pe traseu
Sunt zile când duce mai mult comisioane
Decât pasageri
Când nu pot merge, oamenii trimit
pachet
Pentru ca oricum ceva să circule
Nu? Cărțile, precum banii, de la cronicar
citire
Gândurile, de la mine la tine...

Elena M. CÎMPAN

Satiră și umor

PÂRTIE!

– Deci... gata cu joaca!
(Imaginea-i rară):
E soacra cu placa...
Cu placa dentară!

CADOU

Când șeful s-a pensionat,
Ne-am adunat vreo douăzeci
Și-așa frumos i-am aranjat
... un loc de veci!

DÂRZENIE

Românul arată că poate
Să uite necazul avut
Și trece cu bine prin toate,
De-i dă cineva de băut.

PREGĂTIRI DE CRĂCIUN

Brăduțul cel mai rămușor,
Mai scump și proaspăt nins,
L-am dus acasă bucuroș...
A doua zi m-au prins.

LA COLINDAT, ÎN AJIN

Ne-am dus când a-nceput ninsoarea
Din toate cele patru zări,
Abia mai nimeream cărarea
... și ne-am întors pe trei cărări.

LA TÂRGUL DE FETE

Cuprinși de vechile regrete,
Se-ntreabă mulți a cui e vina,
Când văd pe Muntele Găina,
De zeci de ani, aceleași fete!

**PRIETENILOR MEI,
IONI ȘI IOANE**

„La mulți ani!”, cu mare drag,
Sănătate, bani, avere...
Eu v-aștept, pe toți, în prag,
Să mă scoateți la o bere!

RETROSPECTIVĂ

De toate am avut pe masă,
Doar musafirii mi-au lipsit,
C-am stat de sărbători în casă...
La toți pe unde m-au primit.

UNEORI TRECE GREU

A fost frumos, dar toate trec,
Iar noaptea peste noi se lasă...
Doar eu cu șefu' mai petrec,
În sensu' că-l petrec spre casă.

DUPĂ ZIUA NAȚIONALĂ

Cum ieri și-au arătat civismul
Românii noștri de pe-aici,
Mai simți și azi patriotismul,
În râgâieli cu iz de mici.

ABANDON

Impactul e destul de dur
Când vezi, uitându-te în jur,
O lipsă crasă de cultură
Pe câmpuri, în agricultură.

ALEGERE INSPIRATĂ

Într-o zi, un senator
Și-a luat un Labrador,
Iar de-atunci la el în casă
Au pe cineva... de rasă!

REȚETA SUCCESULUI

L-au propus de candidat
Toți cei adunați în sală,
Pentru că și-a demonstrat
Incultura generală.

CONSTATARE

Aleșii noștri dau un semn,
Și asta-mi dă curaj,
În țară, încă, este lemn...
La dânșii în limbaj!

COȘMAR

Am avut un vis ciudat:
Se făcea că-ntr-o cabină,
Unde nu era lumină,
M-aștepta un candidat...

Epigrame extrase din volumul
Fefe-fețe de Grigore Cotul,
editura PIM Iași, 2024

(continuare în pag. 8)

Grigore COTUL

